

Bioarquitectura

Aarquitectura bioclimàtica, sostenible, ecològica són conceptes ben presents als mitjans de comunicació, als concursos d'arquitectura, als programes polítics; talment com si la suma de moltes iniciatives comencés a quallar decididament. Tot fa pensar que hem superat el llindar de l'experiment i anem cap a l'alternativa real.

El llarg viatge per arribar fins aquí ha estat ple d'arítmies i vicissituds. L'arquitectura, com a concepció d'espais per a l'ús i l'ambientació de l'home, ha viscut una evolució circular per retornar al seu origen més sàvia i més bella/vella, amb la incorporació d'avenços per millorar substancialment la primera idea, que ja devia ser prou bona, com ara podem comprovar.

Fins a la Revolució Industrial, l'objectiu era aconseguir un aixopluc més o menys sofisticat enfront la natura, no sempre amiga i confortable. Segles d'evolució varen portar a estratègies d'aïllament, ventilació, gestió de la llum i la temperatura que feren progressar l'espècie amb èxit, amb criteris que avui anomenem sostenibles i aleshores eren simplement de sentit comú. Els avenços varen portar a la idea que l'home podia alliberar-se de les servituds de la natura. La climatització artificial, els materials industrials i sovint procedents de llocs allunyats, els dissenys

El procés és viu i avança

El mes de maig passat es va celebrar a Barcelona el I Congrés de Bioarquitectura. A Girona, la Diputació canalitza voluntats a través del CILMA (Consell d'Iniciatives Locals en Medi Ambient), i arreu comencem a veure exemples reals i duradors d'edificació sostenible, com el barri de Hammarby Sjöstad, als afores d'Estocolm, iniciat el 1996 i que preveu allotjar 25.000 veïns el 2016. Ben a prop d'aquí, a Aiguaviva, el Centre Polivalent Municipal La Torrentera funciona amb energia solar i geotèrmica, està orientat per poder aprofitar el sol i garantir la seva bona ventilació i s'ha construït amb materials sostenibles i reciclables que assegurin l'acompliment dels objectius de sostenibilitat i eficiència buscats.

DUIXANS

pensats per a altres latituds s'imposaren. Però tot plegat sempre va conviure amb els que reivindicaven la saviesa popular com a recurs vàlid i inalienable. Durant els anys seixanta, probablement per influència de la revolució cultural *hippy*, es començà a parlar de nou d'integració en el medi, abans d'encunyar el terme d'*arquitectura bioclimàtica*, avui plenament assumit. Era el moment en què l'arquitectura convencional convivia amb l'ús d'artefactes per optimitzar recursos amb criteris de sostenibilitat. Dues dècades més tard va sorgir un llenguatge arquitectònic nou, que començà a reeixir en la recerca de l'eficiència en la utilització dels recursos i materials de forma harmònica en els edificis. S'obria així el suggerent camí cap als edificis sostenibles que avui comencen a poblar el nostre espai, no tan allunyats, però, dels paradigmes de l'arquitectura tradicional de cada lloc. El programa del canvi comporta reutilitzar abans d'enderrocar, emprar materials locals o propers enfront de transports de llarga distància, assegurar el manteniment i el reciclatge i prioritzar les energies renovables com a sistema de gestió dels recursos naturals. El fet diferencial de la dinàmica actual, en tot cas, és la condició d'alternativa real dels projectes més enllà de la singularitat inicial.